

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

A. Subjektiivsete materiaalõiguste kohtuliku kaitse taotlemise õiguse suhtes kohaldatakse seaduses sätestatud aegumistähtaegu ja seda õigust lõpetavaid tähtaegu.

Aegumistähtaeg on subjektiivse õiguse omaja tegevusetuse aeg, mille möödudes ta ei saa enam selle õiguse õiguslikku kaitset taotleda. Aegumistähtaja möödumisel ei lõppe üksnes materiaalõigus, vaid ka sellega seotud nõudeõigus ja täitmisele pööramise õigus. Aegumist ei kohaldata automaatselt, vaid üksnes pärast võlgniku vastuväite esitamist pädevale kohtule või kohtutäiturile.

Aegumistähtaegade kestuse, peatamise ja lõpetamise eeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduses. Kõikide nõuete suhtes, millele ei ole kehtestatud konkreetseid tähtaegu, kohaldatakse üldist viieaastast aegumistähtaega (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 110).

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud kolme liiki nõuetele (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 111):

saamata töötasu nõuded, mille suhtes ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega;

lepingu täitmata jätmisest tulenevad hüvitisnõuded;

rendi- või üüri-, intressi- ja muude perioodiliste maksete nõuded.

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud ka õigusele taotleda ekslikult või pettuse või ähvardusega sõlmitud lepingute ning teovõimetute isikute või nende esindajate poolt ilma asjakohaseid nõudeid täitmata sõlmitud lepingute seadusjärgset kehtetuks tunnistamist.

Üheaastane aegumistähtaeg on kehtestatud äärmise vajaduse tõttu või ilmselgelt ebasoodsatel tingimustel sõlmitud lepingu seadusjärgse kehtetuks tunnistamise taotlemise õigusele (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 33).

Kuuekuune aegumistähtaeg on ette nähtud nõuetele, mis on seotud puudustega vallasasjade müümisel või tootmislepingu puhul töö puuduliku kvaliteediga, välja arvatud ehitustööde puhul, kui nõue aegub üldise viieaastase tähtaja jooksul (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 265).

Aegumistähtaeg algab nõudeõiguse tekkimise ajal, mis sõltub asjaomase materiaalõiguse laadist. See võib olla lepingulise kohustuse täidetavaks muutumise, õigusvastase teo toimepanemise, lepinguvälise kahju tekitaja kindlakstegemise, puudustega toote üleandmise jne aeg.

Aegumistähtaega ei saa poolte nõusolekul lühendada või pikendada.

Aegumistähtaeg võib peatuda ja katkeda.

Aegumistähtaeg peatub järgmistel kohustuste ja lepingute seaduse artiklis 115 ammendavalt loetletud juhtudel:

laste ja vanemate vahel ajal, mil viimased teostavad vanemlikke õigusi;

eestkostetavate või usaldusele tuginejate ja nende eestkostjate või usaldusisikute vahel, kuni eestkoste või usaldussuhe kestab;

abikaasade vahel;

kui isiku vara valitseb seaduse kohaselt või kohtumääruse alusel haldur, siis tema nõuete puhul halduri vastu, kuni see valitsemine kestab;

juuriiliste isikute hüvitisnõuete puhul nende juhtide vastu, kuni viimased on ametis;

alaealiste ja teovõimetute isikute nõuete puhul seadusjärgse esindaja või usaldusisiku puudumise ajal ja kuus kuud pärast sellise isiku määramist või teovõimetuse lõppu;

kuni kestab kohtuprotsess.

Neil juhtudel ei saa pool ajutiselt ja seadusest tulenevalt nõude esitamise õigust kasutada. Kuni peatumiseni kulgenud aegumistähtaeg jääb jõusse ja kulgeb edasi pärast peatumise tinginud asjaolu äralangemist.

Aegumistähtaeg katkeb järgmistel juhtudel:

kui võlgnik tunnistab nõuet;

nõude, vastuväite või lepitustaotluse esitamise korral, ent kui nõuet või vastuväidet ei rahuldada, siis ei arvata aegumistähtaega katkenuks;

maksejõuetusmenetluses nõude esitamise korral;

täitemeetmete võtmise korral.

Neil juhtudel kaotab nõudeõiguse tekkimisest kuni aegumise katkemiseni kulgenud tähtaeg oma õigusliku asjakohasuse ja kulgema hakkab uus aegumistähtaeg. Kui aegumistähtaja katkestab nõue või vastuväide, on seaduses ette nähtud teinegi oluline tagajärg: pärast katkemist algav uus aegumistähtaeg on alati viis aastat.

Absoluutsed tähtajad (õigust lõpetavad tähtajad) on tähtajad, mille möödumisel materiaalõigused ise lõppevad. Need tähtajad hakkavad kulgema alates materiaalõiguse, mitte nõudeõiguse tekkimisest.

Absoluutseid tähtaegu ei saa aegumistähtaegade moodi peatada ega katkestada.

Kohus või kohtutäitur kohaldab neid omal algatusel ja juhul, kui võlgnik ei esita vastuväidet.

Sellised tähtajad on: kolmekuune tähtaeg, mille jooksul pandipidaja või hüpoteegipidaja võib esitada vastuväite, kui kindlustushüvitist makstakse asja omanikule ja mitte talle; kahekuune tähtaeg, mille jooksul kaasomanik võib esitada hagi kaasomandis olnud asja ostuks, kui teine kaasomanik on müünud oma osa kolmandale isikule; üheaastane tähtaeg kinkelepingust taganemiseks jne.

B. Tähtajad, mille jooksul pooled ja kohus peavad hagimenetluses ja täitemenetluses tegema teatavad menetlustoimingud, on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Maksejõuetusmenetluses menetlustoimingute tegemise tähtajad on sätestatud äriseaduses.

Poolte puhul on tähtaja möödalaskmise tagajärg asjakohase menetlustoimingute tegemise õiguse äralangemine. Kohtu puhul ei takista tähtajast mittekinnipidamine menetlustoimingut hiljem teha, sest ta on selleks alati kohustatud.

Poolte menetlustoimingute tegemiseks ettenähtud tähtajad on sätestatud seaduses või määrab need kohus.

Seaduses sätestatud tähtajad (seadusjärgsed tähtajad) on:

hagiavalduse puuduste kõrvaldamise tähtaeg (üks nädal pärast menetluspoolele teatamist – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 129 lõige 2);

kostja nõudele vastamise, tõendite täpsustamise, hagiavalduses esitatud tõendite õigsuse vaidlustamise, vastuhagi esitamise, kostja poolt kolmandate isikute (kaasosaliste) kaasamise ja nende vastu kohtumenetluse algatamise ning kohtu määratud menetluskorrale vastuväite esitamise tähtaeg. See hakkab kulgema alates hetkest, mil kostja on hagiavalduse ära kirja kätte saanud, ja kestab üks kuu või kaks nädalat, olenevalt sellest, kas tegemist on üldmenetluse või erinõuete menetlusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 131, 133 ja 367);

hageja täiendava avalduse esitamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast kostja vastuse kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 372);

kostja poolt täiendavale avaldusele vastamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast täiendava hagiavalduse kättesaamist (kohtumenetluse seadustiku artikkel 373);

kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 259);

apellatsioonkaebuse vastuse ja vastuapellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast apellatsioonkaebuse ära kirja kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 263);

kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 283);

kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast seda, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui see tehti kohtuistungil, kus pool osales, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungi kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 275);

täitmisele pööratud otsuse peale tühistamishagi esitamise tähtaeg – kolm kuud pärast selle tühistamise põhjuse tekkimist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 305);

tähtaeg, mille jooksul pool võib taotleda kohtuniku taandamist – esimene kohtuistung pärast taandamise põhjuse tekkimist või sellest teadasaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 23);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite erandliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni teises kohtuastmes toimuva menetluse lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite kinnisasja asukoha järgse kohaliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni esimeses kohtuastmes toimuva kohtuliku uurimise lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119), ja kõikidel muudel kohaliku kohtualluvuse eeskirjade rikkumise juhtudel võib kostja vastuväite esitada ainult hagile vastuse esitamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119);

tähtaeg, mille jooksul hageja võib hagiavalduse kostja nõusolekuta tagasi võtta – kuni esimese kohtuistungi lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 232);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada täiendava taotluse – hageja esimesel kohtuistungil ja kostja hagile vastuse esitamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 212);

dokumendi õigsuse vaidlustamise tähtaeg – hiljemalt koos vastusega õigusmeetmele, millega koos see on esitatud, ja kui see on esitatud koos hagiavaldusega, peaks kostja selle vaidlustama oma kirjaliku vastusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 193);

maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast maksekäsu kättetoimetamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 414); maksekäsu väljastamisest keeldumise peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast keeldumise teatavastegemist avaldajale (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 413);

täitedokumendi väljastamise määruse peale määruskaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast määruse kättetoimetamist sissenõudja puhul ja pärast vabatahtliku täitmise ettepaneku kättetoimetamist võlgniku puhul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 407);

võlgniku vabatahtliku täitmise tähtaeg täitemenetluses – kaks nädalat pärast ettepaneku kättetoimetamist kohtutäituri poolt (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 428);

kohtutäituri toimingute peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast toimingute tegemist, kui pool viibis selle juures või kui ta oli nõuetekohaselt kohale kutsutud, ja muudel juhtudel alates asjaomase teate kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 436);

maksejõuetusmenetluses nõude esitamise tähtaeg – vastavalt üks kuu ja kolm kuud pärast maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artiklid 685 ja 688);

saneerimisavalduse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast võlanimekirja kinnitava kohtumääruse kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artikkel 696);

võlanimekirjale vastuväidete esitamise tähtaeg – seitse päeva pärast nimekirja avaldamist äriregistris (ärieadustiku artikkel 690);

pankrotihalduri ettevalmistatud jaotusettepanekule vastuväidete esitamise tähtaeg – 14 päeva pärast ettepaneku kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artikkel 727);

muud.

Kohtu määratavad tähtajad on:

tõendite kogumise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 157);

tõendite kogumise kulude katteks (tunnistajate kohtusse kutsumiseks, eksperditasude maksmiseks jne) tagatisraha deponeerimise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 160);

poole tehtud menetlustoimingu puuduste kõrvaldamise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 101);

muud.

Tähtajad jagunevad kahte rühma ka olenevalt sellest, kas kohus saab neid pikendada või on see võimalus välistatud.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Riigipühad:

1. jaanuar – uusaasta;

3. märts – vabanemispäev (rahvuspüha);

1. mai – tööpüha;

6. mai – Püha Jüri päev ehk jüripäev, vaprus ja Bulgaaria armee aastapäev;

24. mai – Bulgaaria hariduse ja kultuuri ning slaavi kirjakeele päev;

6. september – Bulgaaria ühinemise päev;

22. september – iseseisvuspäev;

1. november – rahvalalgustajate päev (kõikides haridusasutustes vaba päev);

24. detsember – jõululaupäev, 25. ja 26. detsember – jõulupühad;

asjaomasel aastal pühaks määratud suur reede, vaikne laupäev ja ülestõusmispühade 1. ja 2. püha (pühapäev ja esmaspäev).

Ministrite nõukogu võib aasta jooksul kuulutada ühel korral riigipühadeks, teatavate kutsealade tähtpäevadeks ja vahetuspuhkepäevadeks ka muid päevi.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Üldeeskirjad poolte ja kohtu poolt menetlustoimingute tegemise tähtaegade kohta hagimenetluses ja täitemenetluses on sätestatud 2007. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Üksikasjalik teave tsiviilkohtumenetluse seadustiku 7. peatükis „Tähtajad ja tähtaegade ennistamine“ sätestatud üldeeskirjade kohta on esitatud 4., 5. ja 6. küsimusele antud vastuses.

Aegumistähtaegade üldeeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduse artiklis 110 j. Üksikasjalik teave nende kohta on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

Lepinguliste kohustuste täitmise tähtaegade üldeeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduse artiklites 69–72.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Teatava menetlustoimingu tegemise tähtaeg hakkab kulgema tavaliselt alates kuupäevast, mil poolt teavitatakse, et ta peaks selle toimingu tegema, või mil teda teavitatakse kohtu tehtud lahendist, mille peale võib esitada kaebuse.

Hagiavalduse puuduste kõrvaldamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil kohtu korraldus poolele edastatakse.

Hagile kirjalikult vastamise tähtaeg hakkab kulgema alates hagiavalduse ärakirja ja sellega seotud tõendite ärakirja kättesaamisest. Teates, millega kohus ärakirjad kostjale saadab, tuleb täpsustada vastamise tähtaeg ja vastamata jätmise tagajärjed.

Kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates selle kättetoimetamisest poolele.

Lihtmenetluses (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kolmanda osa 25. peatükk) tehtud kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil kohus tegi otsuse teatavaks.

Määruskaebuse esitamise tähtaeg hakkab kulgema alates sellest, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui see tehakse teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungil kuupäevast.

Kohtutäituri toimingute peale esitatakse kaebus ühe nädala jooksul pärast toimingu tegemist, kui pool viibis selle juures või oli nõuetekohaselt kohale kutsutud, ja kõikidel muudel juhtudel pärast sellest teatamise kuupäeva.

Maksejõuetusmenetluses hakkavad tähtajad kulgema alates pankrotihalduri asjakohase toimingu avalikustamisest (nt aktsepteeritud nõuetega võlausaldajate nimekirja koostamisest) või kohtu määruse avalikustamisest äriregistris.

On ka tähtaegu, mis hakkavad kulgema alates hagimenetluse algatamisest, sest seaduses on sätestatud ainult nende lõpptähtpäev.

Näiteks:

hageja võib muuta oma hagi aluseid või nõudeid või hagi kostja nõusolekuta tagasi võtta enne esimese kohtuistungil lõppu,

iga pärija võib pärimismenetluses esitada esimeseks kohtuistungiks kirjaliku taotluse, et jagatava vara hulka lisataks täiendavat vara jne.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tähtaeg hakkab kulgema alates poole teavitamisest. Aeg, mil teade arvatakse poolele nõuetekohaselt kättetoimetatuks, määratakse kindlaks erinevalt, olenevalt teavitamise viisist. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku VI peatükis „Kohtuteated ja kohtukutsed“ on sätestatud eeskirjad kohtuteadete ja kohtukutsete pooltele kättetoimetamise viisi ning teadete nõuetekohaselt kättetoimetatuks arvamise aja kohta.

Kui teade toimetatakse aadressaatile või tema esindajale või vastavalt muule samal aadressil elavale või töötavale isikule isiklikult kätte, peab kohtukutses olema märgitud kuupäev, millal isik teate kätte sai, olenemata sellest, kas kättetoimetajaks on kohtu esindaja või postitöötaja. Sellest kuupäevast hakkab kulgema asjaomase menetlustoimingu tähtaeg.

Teateid võib kätte toimetada ka poole märgitud e-posti aadressile. Need arvatakse kättetoimetatuks alates nende jõudmisest täpsustatud infosüsteemi.

Kui on täidetud õiguslikud eeltingimused (nt kui menetluspool on kohut teavitamata vahetanud avalduses märgitud aadressi), võib kohus määrata, et kättetoimetamine tehakse teate lisamisega toimikusse, ja sel juhul hakkab tähtaeg kulgema alates toimikusse lisamise kuupäevast.

Kui kostja alaliselt aadressilt ei leita kostjat ega muud isikut, kes kohtuteate vastu võtaks, peab kättetoimetaja kinnitama uksele või jätma postkasti teate, et dokumendid on jäetud kohtukantseleisse ja need võib kätte saada kahe nädala jooksul pärast teate kuupäeva. Kui kostja ei ilmu sellisel juhul neid kätte saama, arvatakse asjaomased dokumendid kättetoimetatuks alates nende kättesaamise tähtaja möödumisest.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema algusest sündmusest?

Tähtaega arvatakse aastates, nädalates ja päevades. Päevades arvestatavat tähtaega arvatakse alates asjaomase ajavahemiku alguspäevale järgnevast päevast ja see lõppeb tähtaja viimasel päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagi puudused seitsme päeva jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte 1. juunil, on see tähtaja kulgema hakkamise kuupäev, kuid päevi tuleb hakata arvutama järgmisel päeval, st 2. juunil, ja tähtaeg lõppeb 8. juunil.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegu arvatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates arvestatav tähtaeg lõppeb viimase nädala vastaval päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagiavalduse puudused ühe nädala jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte reedel, on see tähtaja alguspäev ja tähtaeg lõppeb järgmise nädala reedel.

Kuudes arvestatav tähtaeg lõppeb viimase kuu vastaval kuupäeval ja kui viimases kuus ei ole sellist kuupäeva, lõppeb ajavahemik kuu viimasel päeval.

Aastates arvestatav tähtaeg lõppeb viimase aasta vastaval kuupäeval ja kui viimasel aastal ei ole sellist kuupäeva, lõppeb ajavahemik vastava kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt vastus 8. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaja viimane päev ei ole tööpäev, siis lõppeb tähtaeg alati puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise ning jõustunud kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamise ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Kohus võib kõiki muid seaduses sätestatud ja kohtu määratud tähtaegu asjaomase poole taotlusel pikendada, kui taotlus esitatakse enne tähtaja möödumist ja kui selleks on mõjuvaid põhjuseid (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 63). Uus tähtaeg ei või olla algsest tähtajast lühem. Pikendatud tähtaeg hakkab kulgema algse tähtaja lõpust.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud kõikides tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise üldeeskirjad, milles on ette nähtud:

kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise kahenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;

kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise ühekuune tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;

kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise ühenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele teatavakstegemisest, ja kui kohus teeb selle teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, siis alates kohtuistungil kuupäevast.

Neist üldeeskirjadest tehtavad erandid on ammendavalt sätestatud seaduses ja tulenevad asjakohaste menetluste eripärast. Selliseid erandeid kohaldatakse järgmise suhtes:

maksejõuetusmenetluse algatamise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast nende äriregistrisse kandmist;
maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse rahuldamata jätmise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast teate kuupäeva vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud menetlusele;
pärismenetluses tehtud otsuse, mille kohus teeb kontode kaasjagajate nõuete suhtes, jagamatu kinnisasja avalikult müüki panemise otsuse, jagamatu kinnisasja ühele kaasjagajale määramise otsuse ja lõpliku pärandvara jagamise protokollil avalikustamise otsuse võib ühiskaebusega edasi kaevata hiliseima otsuse edasikaebamise tähtaja jooksul;
tagaseljaotsust ei saa edasi kaevata, kuid ühe kuu jooksul pärast selle kättetoimetamist võib pool, kelle suhtes see on tehtud, esitada apellatsioonikohtule kaja, kui ta ei saanud kohtumenetluses osaleda;
otsust abielu lahutamise kohta vastastikusel kokkuleppel ei saa edasi kaevata;
muud seaduses sõnaselgelt sätestatud edasikaebamise juhud.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtu määratud või seaduses sätestatud tähtaegade lühendamist ei ole ette nähtud. Neid saab poolte taotlusel vaid pikendada. Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise ja jõustunud kohtuotsuse tühistamise taotluste esitamise tähtaegu ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Miski ei takista aga kohtul muuta omal algatusel või ühe poole taotlusel kohtuistungil kuupäeva, määrates selle varasemale või hilisemale kuupäevale, kui seda nõuavad olulised asjaolud. Sel juhul peab kohus siiski teatama pooltele uue kuupäeva ja sellekohane teade tuleb kätte toimetada hiljemalt üks nädal enne kohtuistungil kuupäeva.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud menetluseeskirju, sealhulgas tähtaja pikendamist käsitlevaid eeskirju, kohaldatakse kõikide menetlusosaliste suhtes olenemata nende elukohast.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldeeskirja kohaselt ei võta kohus pärast tähtaja möödumist tehtud menetlustoiminguid arvesse. Lisaks sellele eeskirjale on tsiviilkohtumenetluse seadustikus sõnaselgelt sätestatud, et kui hagiavalduses esinevaid puudusi õigel ajal ei kõrvaldata, siis see tagastatakse; kui apellatsioonkaebus, tühistamisaotlus või vastuväide täitekorraldusele esitatakse pärast tähtaja lõppu, tagastatakse need hilinemise tõttu; kui pool ei esita talle kättesaadavaid tõendeid õigel ajal, ei aktsepteerita neid enam selles kohtuasjas, kui tähtaja möödalaskmise põhjuseks ei olnud erandlikud ettenägematud asjaolud.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pool, kes ei ole kinni pidanud seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtajast, võib taotleda selle ennistamist, kui ta tõendab, et tähtajast kinnipidamata jätmise oli tingitud erandlikest ettenägematutest asjaoludest, mis ei allunud tema kontrollile. Ennistamine ei ole lubatud, kui tähtaega oli võimalik menetlustoimingu tegemiseks pikendada.

Tähtaja ennistamise taotlus tuleb esitada ühe nädala jooksul pärast teate saamist tähtaja möödalaskmise kohta ja selles tuleb märkida kõik selleks alust andvad asjaolud ja selle põhjendatust toetavad tõendid. Taotlus tuleb esitada kohtusse, kus asjakohane menetlustoiming oleks tulnud teha. Koos tähtaja ennistamise taotlusega esitatakse ka dokumendid, mille jaoks tähtaja ennistamist taotletakse, ja kui tegemist on kulude tasumise tähtajaga, määrab kohus uue maksetähtaja.

Viimati uuendatud: 28/09/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.